

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola VIII [i.e. VII]. Beatissimo In Christo Patri ac Domino Clementi VIII.
Pont. Max. Ivstvs Baronivs Veteracastrensis S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

sim, Periclitabor tamen vires, & quia veni-
re ad vos propter urgentissimos *εργασί-
κτας* nostros non licet, paucorum dierum
spatio litteras cupitas transmittam: Interea
tu cum Collegio feliciter. Vale, successum-
que causæ Deo precibus commenda: Hei-
delb. Non. Decemb. M. DC.

EPISTOLA VIII.

BEATISSIMO IN CHRISTO PA-
TRI AC DOMINO CLEMENTI

VIII. Pont. Max.

IUSTVS BARONIVS VETE-
racastrensis S.P.D.

Quàm multi sunt, BEATⁱⁿ PATER, *a S. Atha-
nas. Epist. ad Marcel. Pap.*
^a *Sæcte Apostolica Romana, atq; univer-
salis Christi Ecclesie Venerande Papa:* quàm
multi inquam sunt, qui hunc conatum me-
um extremæ impietatis ac perfidiæ conde-
mnabunt! quàm multi, qui hæreseos & a-
postalias manifestæ! Postquam enim ego
Dei sic ferente imperscrutabili voluntate
isthic terrarum natus atque educatus sum,
quin & multos annos vixi, & munera offi-
ciaq; gessi, vbi (^b *D. Hieronymi verbis utar*) *b Epist. 57. ad Damas. Pap.*
*profligato a sobole mala patrimonio obruta sulcis
frumenta in loliū auenasq; degenerarunt: vbi
Lucifer ille qui occiderat, supra sidera posuit
C thro-*

thronum suum: ubi testacea vel lignea vasa
virgam ferream, & aeternum operiuntur in-
cendum: id est, me interprete, ubi hæretico
grassante furore, pulsa veteris fidei solidi-
tate, doctrina noua, atque à consensu toti-
us orbis omnisque antiquitatis aliena, sub
specioso Euangelij nomine, cum multa-
rum animarum sempiterna pernicie in vul-
gus spargitur ac disseminatur, nunc verò
collustratis diuinitus oculis meis, perspe-
ctisque fœdissimis sectariorum erroribus
ac delirijs, ad Catholicæ Ecclesiæ gremi-
um, iuuante Domino, Tuâq; sanctitate ap-
probante, transire toto pectore satago: mi-
rum quot probra, quot conuicia, quâ acer-
bas insectationes ac virulentas proscripti-
ones in me vndiq; iaculaturi sunt ij, quos
sacrilega obstinatio, ac furor prauus extra
salutares hosce Ecclesiæ carceres detinet.

Non minus enim quàm Lymphatis o-
lim *Circumcellionibus*, huic infelici homi-
num generi persuasū est, de toto mundo vi-
sibilem perusse Ecclesiam, atq; in sola Lutheri
aut Caluini parte remansisse. Quamobrem
Romanam Ecclesiam non secus ac turpif-
simam Lupanar atque ipsissimam *Babyloni-
cam* meretricem, quibus possunt acerbissi-
mis verbis ac crudelissimis supplicijs per-
sequuntur.

Ast ego qui Christi militiæ me verè nūc
adscri-

*o. August.
lib. de Emi-
tato Eccles.
9. 12. c. 13.*

adscriptum profiteor, cœlesti fortitudine armatus, fideiq; constantia roboratus, nulla tela inimicorum perterritescere, multo minus leuissima ista hominum nec de sua nec de aliena salute rectè sentientium, iudicia reformidare debeo. Quin consolari ac sustentare me debet diuina huic sedi in S. Petro Pontificum Romanorum ἀλφα tributa vis atque authoritas, dicente Christo, ^d Tu es Petra, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non preualebunt aduersus eam: tibi dabo claves regni cœlorum. Et quodcunq; ligaueris super terram, erit ligatum & in cœlis, & quodcunq; solueris super terram, erit solutum & in cœlis. Quæ verba considerans ^e S. Basilus, Petrus inquit, propter fidei excellentiam Ecclesia edificium in seipsum suscepit. Et ^f S. Chryso-
^gstomus, Quid autem Petrus inquit, basis Ecclesia; ille uehementis amator Christi, ille sermone indoctus, & Rhetorum victor, ille imperitus, qui tamen Philosophis obturauit os, ille qui Græcæ nicam sapientiam non aliter, quam aranearum telam dissoluit, ille qui sagenam misit in mare, & piscatus est orbem? Denique ^g S. Optatus: Cathedra, inquit, una est, & negare non audes, scire te Petro primam in urbe Roma Cathedram esse collatam, ubi sederit omnium Apostolorum caput Petrus, inde Cephas appellatus, in quo vno Cathedra unitas ab omnibus

^d Matth. 16
 18 Vide Bel-
 larm. lib. 1.
 de Rom. Pon-
 tif. cap. 10.

^e Lib. 2 in
 Eunom.

^f Hom. 4. in
 ca. 6. Esaiæ.

^g Lib. 2. con-
 tr. Parmen.

mnibus seruaretur, nec ceteri Apostoli singulas sibi quisq; defenderent, ut iam Schismaticus & peccator esset, qui contra singularem Cathedram alteram collocaret. Ergo Cathedra una est, quae est prima de dotibus. In ea sedit primus Petrus, succedit Linus, Lino Clemens, &c.

Deinde consolari ac sustentare me debet omnium vniuersi orbis Christianorum, omnibus seculis in hac vna sede tanquam certissimo capite ac matrice Ecclesiarum omnium firmiter recumbens spes atque existimatio. Quorum nemo vnquam vel priuatim vel publicè tam vecors extitit, quin cum hac sede tanquam noua Hierosolyma fixam stabilemque sibi vnitatem colendam, eiusque autoritate tanquam indubitato Dei oraculo omnes fidei controuersias decidendas putarit. Adeò quidem, ut hæreticorum etiam fæx, ^h Marcion & Valentinus, item ⁱ Campenses cum Tharsensibus nihil aliud ambierint, quàm vt autoritate cõmunionis Romanæ suas mundo fabulas venditate possent. Quod cum per Damasum Romanum Pontif. non possent, ^k è latebris extracti ac foras pulsi, breuè mortui sunt. Quamobrem D. Hieronymus (vt solennia Conciliorum decreta præmittam, quæ ^l Quartodecimanos Victoris; Nouatianos & Anabaptistas Cornelij; Aria-

^h Baron.

Tom 2. An.

167. § 6.

ⁱ Hieron. Epist. 57 ad Damasc.

^k Hieron.

Epist. 94.

ad August.

^l Bellarm.

libr. 2. De

Verb. Dei

cap. 6.

nos Syluestri: Macedonianos Damasi, Nestorianos Celestini: Eutychianos Leonis: Pelagianos Innocentij & ZoZimi, &c. Pontificum Romanorum voce tanquam cœlesti fulgure perculerunt) exorto in oriente hæreseonouarum semine, non aliam quàm Cathedram Petri Apostolico ore laudatam sibi consulendam censuit.^m Quoniam inquit,^m *Herem. Epist. 57. ad Damas. Pa. n Ioann. 19. 23. Cant. 2. 15. Jerem. 2. 13. Cant. 4. 12. Rom. 1. 8. Math. 13. 46. Luc. 13. 37* *vetusto oriens inter se populorum furore collisus, n̄ indiscissam Domini tunicam, & desuper textam, minutatim per frustra discerpit, & Christi^o vincam exterminant vulpes, ut inter lacus contritos, qui aquam non habent, difficile, ubi fons signatus, & hortus ille conclusus sit, possit intelligi: Ideo mihi Cathedram Petri, & fidem^t Apostolico ore laudatam, censui consulendam, inde nunc meæ anime postulans cibum, unde olim Christi vestimenta suscepi. Neq; verò tanta vastitas elementi liquentis, & interiaccens longitudo terrarum meâ^s pretiosa margarita potuit inquisitione prohibere.^t Vbiq; fuerit corpus, illuc congregantur & aquila. Et paulò post. Quanquam tui me terreat magnitudo, inuitat tamen humanitas. A sacerdote victimam salutis, à pastore, presidium ouis flagito. Faceat inuidia: Romani culminis recedat ambitio: cum successore piscatoris, & discipulo crucis loquor: Ego nullum primum, nisi Christum sequens, Beatitudini tue, id est Cathedra Petri cõmunionem cõ-*

socior: super illam Petram edificatam Ecclesiam scio. Quicumq; extra hanc domum agnum comederit, profanus est. Si quis in arca Noë non fuerit, peribit regnante diluuiio. Non noui Vitalem, Meletium respuo, ignoro Paulinum, quicumq; tecum non colligit, spargit: hoc est, qui Christi non est, Antichristi est. O Sanctam Sancti viri vocem, ducem atque auspicem non huius modo meæ, sed & proximæ^u Rethenica atque^x Alexandrina solenniter in vrbe multorum populorum plausu & iubilo facta Palinodias. Cuius si dicam exemplum quantas meo pectori faces subiecerit, quàm acerbis stimulis animum perpunerit, integram hanc paginam compleuero. Nec leue est, ^y conspirantem Christianorum multitudinem curare: haud leue, mundo comite ad illius Ecclesiæ gremium currere, ^z quæ ab Apostolis fundata, & à Sanctis culta, in hanc usq; diem frustra hæreticis circumlagentibus per successiones Episcoporum culmen auctoritatis obtinuit.

Sed fratres mei, quos desero, PATER SANCT^{mo} audientes talia, rident & stomachantur, meque conuitijs omnibus incessunt. Insanis, inquit, neque adis Ecclesiam Dei, sed deseris. Quid ita inquam? persuasum hoc vobis est, sed malè. Tenebar & ego quondam eodem errore, Romanam Ecclesiam maledictis lacerans, communio-

nem-

*u Baron.
in fine
To. 7. Ann.
x Idem in
fine Tom.
6. Ann.*

*y Aug. Epi.
162.*

*z August.
De Viril. cre-
dend. c. 17.*

nemque Dei in sola Caluini parte remansisse credens. Sed quis hoc euicerat? Calumniæ graues, & atrocias in domum Dei conuicia mentem meam peruerso iudicio imbuerant. Itaque sequens illos, qui à corpore Christi præcisi properabant ad exitium,

^a *Va va quibus gradibus descendebam & ipse in profunda inferi.* Abalienabar à promissis Dei, & tetra morte inuolutus pulchrè me

viuere existimabā. ^b *Sed tu DEVS longanimis & misericors oblitum tui, oblitus non es: tu securus mei curam gessisti, ac miseratus simplicitatem meam* (neque enim destinata malitia peccabam) ^c *præuenisti me antequam inuocarem te, & institisti crebrescens multimodis uocibus, pererrumpens surditatem, & intonans uoce forti in interiorem aurem meam, ut cognoscerem eminentem scientiam charitatis*

CHRISTI, & firmitudinem Ecclesiæ tuæ, quæ supra Petram fundata, vndiq; circumfremantibus procellis inconcussa staret.

Tu demonstraisti mihi seruatorum tuorum ministerio, quàm graui crimine alligati fuissent, qui rupta unitate fidei, ^d *ultro se apud temerarios conuenas, sine diuina dispositione præficerent, qui se prepositos sine ulla ordinati-*

onis lege constituerent: qui contemptis Episcopis, & DEI sacerdotibus derelictis, constituere auderent aliud altare, precem alienam illicitis uocibus facere, Dominice hostie uerita-

tem

tem

tem

a August. lib. 3. confess. cap. 6.

b August. 21. confess. 1. 2.

c August. 13. confess. 1. 1.

d 29.

d Cyr. de Unitate Eccl. cap. 8.

e Cyr. de Unitate Eccl. cap. 11.

tem per falsa sacrificia profanare. Hoc demon-
 monstrasti mihi DEVS meus, & gratias ago.

o August. 11 *e* *Novi, confiteor tibi Domine, mecumq; nouit*
confess. c. 7. & benedicit te, quisquis ingratus non est certe
 veritati.

At vos fratres meos plusquam prodigos
 salutis vestræ obtestor, deposito paulum
 typho deliberationem Christiani homi-
 nis mecum suscipiatis, quamq; longè à DEO
 peregrinemini, vel limis saltem oculis aspi-
 ciatis. Subducite mecum, an vel vnum verè
 Ecclesiæ signum apud vos demonstrare
 possitis. Certè unitate destituimini, à con-
 sensu orbis Christiani præcisi, & in minu-
 tissimas sectas miserè dissecti. Sanctitate
 quanta præstetis, publicè notum est, volq;
 ipsos profanitatis vestræ palam pudet ac
 lædet. Catholicos nominare vos nec vultis
 nec potestis, tam angustis obscuræ alicuius
 regiunculæ limitibus circumscripti. Iam si

f Tertull. de
praescript. c.
32.

g August.
Epist. 165.

h August.
in Psal. con-
tra partem
Donati.

Apostolicos vos nominare libet, *f* Edite ori-
 gines Ecclesiarum vestrarum, *g* & in ordine
 nem Episcoporum vestrorum, *g* & in ordine
 illo Patrum, exorsi à S. Petro ad præsentem
 vsque CLEMENTEM VIII. quis cui successerit,
 videte. Certè in eo ordine successionis nullus
 Donatista Episcopus inuenitur, nullus Luthe-
 ranus, nullus Calvinista. Quid ergo iam
 amplius aduersum patres vestros sæuitis?
 Quid studio partium excæcamini? *h* Venite
 mecum

mecum ad Romanam Ecclesiam, ut infera-
mini in vite: dolor est cum vos videmus preci-
sos ita iacere. Ipsa est Petra, quam non vincunt
superbe inferorum portæ. Idque ut mecum
intelligatis, deponite ad tempus persuasio-
nem sapientiæ vestræ: ¹ Audite doctos Catho-
licæ Ecclesiæ viros, tanta pace animi, Et eo vo-
to, quo vos ego audiui, nihil opus erit XX. annis,
quibus me ludificastis. Longè omnino, longè
breuiore tempore quid intersit inter veritatem
vanitatemq; cerneris.

August.
lib. 1. de mo-
ribus Catho-
licæ Ecclesiæ.
cap. 18.

Atque hæc fortasse paulò prolixius
SANC^{mc}. PATER, commiseratione fratrum
meorum: quibus consultò exponere volui,
quibus ego remedijs ad sanitatem adductus
essem, ut quæ mihi medicina profuisset, ea-
dem ipsi vtentes conualescerent. Audiui e-
nim ego, pro Augustini consilio, doctos Ca-
tholicæ Ecclesiæ viros, Sanctorum Patrum
monumenta sedulo euolui, recentiorum
Theologorum scripta, imprimisque diuini
viri ROBERTI BELLARMINI (cui post
Deum præcipuas conuersionis meæ partes
asscribo) enucleatissimas *Disputationes* stu-
diosè legi: Ecclesiæ Græcæ consensum ex
*Patriarchæ Constantinopolitani in Augusti-
nam Confessionem Censura* sollicitè rimatus
sum: coram etiam cum multis sacerdotibus
sermone contuli: nihilq; aded prætermisi,
quod ad cognoscendas Catholicorum sen-

Epist. 52.
ad Anton.

tentias facere videretur. Neque id iniuriã.
Oportet enim, vt^k Cyprianus ait, non tantum
quid maligni atq; Apostate dicant, audire, ve-
rum etiam quid modesti & graves viri senti-
ant faciant nẽ, de vita ipsorum ac disciplina
exploratione perpendere. Hanc solitudinẽ
meam si imitarentur isti, qui se magistros
profitentes orbis terrarum, sua plerophoria
miserẽ decipiuntur, forsasse etiam pœnitẽ-
tiam imitarentur, & mecum resiliunt ab
ijs, qui sine vocatione ingressi, sine ratione
mentiti, sine mente grassati, supera inferis
miscuerunt, & neque vitæ innocentia fra-
tribus similes, nec fidei vnitate patribus
concordes esse voluerunt.

Sed vt eò iam, cuius gratia tota hæc scri-
ptio instituta est, progrediar: vides BEAT^{mc}
PATER, quis sit sensus meus & animus. Re-
deo ex fuga & dispersione longa: cupio re-
conciliari ijs, qui veræ Ecclesiæ possessores
ac vitæ æternæ hæredes rectissimẽ credun-

Luc. 15. 4
in Ioan. 10.
26.

Allusum
ad verb. D.

Antonij,

pulsantis

fore D. Pau

li Eremita

apud Hie-

ron. in vita

S. Pauli.

tur: Tanquam^l ouis perdita sto ad ostium^m
ouilis Christi, & ⁿ pulsans humiliter intro-
mitti cupio. Hic cum nulli clauis aut spati-
osi ouilis cura commissa sit, præterquam
Tua Beatitudini soli: prouolutus ad pedes
Sanctissimos tuos, cum multo gemitu &
planctu per Christum rogo & obsecro, ne
æstantem hanc animam spernas, aut à gre-
ge tuo reijcias: quin potius apertis clemen-
ter

terforibus, ad Ecclesiæ sacrosanctæ communionem, & saluberrima Sacramento-
rum pabula admittas: postmodum, quod
reliquum est, exulem breui propter Chri-
stum relictis omnibus futurum, Apostolica
benedictione tua compleas, & sustentas.
Quod à BEAT^{ma} SANCTITATE T^a. petere
& sperare, non iussit impudens aliqua aut
proterua audacia: sed iussus & authoritas
eorum, qui suo merito SANCTITATI T^a. à
latere iuncti, omniumque consiliorum cō-
scij, hanc mihi promptissimam volunta-
tem tuam in media *Germania* non obscure
confirmarunt. Idque vbi eorum votis, &
tua plusquam diuina ad *Germanos* iuan-
dos promptitudine impetrare licebit, mea
in Deum pietas, & in Apostolicam hanc se-
dem humilitas atque obedientia: in tuenda
verò Catholica vnitae firmitas & constātia,
ita semper constabit, vt nunq̄ vel nomine
Catholico, vel Pontificis Maximi benefici-
is planè indignus fuisse videar. Nec dum vi-
uam, Sacrosanctam Dei Maiestatem arden-
tibus votis precari desinam T^m. vt *Sanctita-
tem* vniuersæ Ecclesiæ Christianæ quàm
diutissimè incolumem seruare, Tuumque
istum Pontificatum quàm plurimorū *Ger-
manorum* conuersione magis magisque insi-
gnem facere dignetur. Vale. Heidelb. Idib.
Decemb. Anno seculari. M. DC.